

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 38

16. září 2007

Cena: 6 Kč

MINULOU SOBOTU SE KONALO 82. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Praze - Dejvicích se minulou sobotou konalo 82. zasedání ústřední rady. Pobožností na text Mt 25,14 a písněmi 87 a 291 zahájil jednání královéhradecký biskup Štěpán Klásek. Zasedání pak v nepřítomnosti bratra patriarchy Tomáše Butty, který s brněnským biskupem Petrem Šandrou reprezentoval naši církev na ekumenickém setkání v Sibiu, řídil místopředseda ústřední rady ing. Karel Rauš, který zahájil jednání kontrolou plnění usnesení minulých zasedání ústřední rady.

V ideovém referátu vzala ústřední rada na vědomí dopis patriarchy k 60. výročí kněžského svěcení žen v naší církvi. Současně vyslovila poděkování brněnské diecézi za příspěvek na konání teologické konference k tomuto tématu.

Prof. J. B. Lásek - zástupce Husitské teologické fakulty UK v ústřední radě - informoval o tom, že fakulta otvírá v rámci celoživotního vzdělávání dospělých placený teologický kurz, jehož náplň je na webových stránkách fakulty (www.htf.cuni.cz). Uvedl rovněž, že mj. fakulta vydává obsáhlou publikaci dr. Jaroslava Hrdličky o třetím patriarchovi naší církve dr. Františku Kovářovi, která mj. obsahuje i dosud nepublikované informace z osobních vzpomínek bratra patriarchy. Publikaci přislíbil rozeslat zdarma do všech náboženských obcí, přestože její cena se bude pohybovat kolem 300 Kč.

Prof. Zdeněk Kučera připomněl, že v osobě prof. J. B. Láška má po dlouhé době fakulta ve funkci děkana kněze naší církve, což jistě přispěje ke zlepšení vztahů církve a fakulty, které v posledních letech nebyly nejlepší.

Ve finančním referátu podal finanční zpravodaj ústřední rady Mgr. Radek Zapletal zprávu o hospodaření ústřední rady do 31. 8. 2007.

Dále byla řešena mj. otázka neplatících nájemného v domech, jejichž majitelem je ústřední rada. S dlužníky, mezi nimiž jsou i někteří zaměstnanci církve, zahájí jednání o splátkách právní kancelář Oswald.

Firmám, které mají pronajaty prostory v budově úřadu ústřední rady, snížila ústřední rada na jeden měsíc nájemné o 25 % z důvodu omezení, které způsobila celková rekonstrukce budovy.

Ústřední rada dále schválila seznam studentů, kteří budou ubytováni v Bohoslovecké koleji dr. Karla Farského v budově úřadu ústřední rady. V ekumenicko-zahraničním referátu vzala ústřední rada na vědomí dopis, který poslal církevní prezident Anhaltské církve Helge Klassohn k příležitosti 60. výročí kněžského svěcení žen v naší církvi.

Dále ústřední rada jmenovala zástupce naší církve do komisí Ekumenické rady církví v České republice, které navrhla pražská diecéze.

V osobním referátu ústřední rada mj. přijala do služebního poměru posilu pro Český zápas - sestru Petru Štěpánovou.

V úřadu ústřední rady byly schváleny některé změny. Sestra Mgr. Vladimíra Poupová přechází do naukového odboru, bratr ing. Pavel Pánek byl jmenován šéfredaktorem neperiodických publikací a Kalendáře Blahoslav a sestra dr. Helena Bastlová byla jmenována přednostkou tiskového odboru.

(red)

Sbor účastníků letošního varhanického kurzu na koncertě v římskokatolickém kostele Povýšení Svatého Kříže

NĚCO MÁLO Z DĚTSKÝCH LET O TGM

Letošního 14. září uplynulo sedmdesát let od skonu prvního prezidenta Republiky československé. Vyjde určitě mnoho odborných a zasvěcených článků a úvah z pera filosofů, politiků a zvláště historiků, neboť jde o Osobnost. Zapsala se do našich dějin nesmazatelně, je studována ze všech stran a vřele vzpomínána v rodinách. To

potvrzují roky předlistopadových demonstrací, kdy co chvíli zazněla píseň Ach, synku, synku, domalí jsi, Masarykova zamilovaná. Nevím, jestli to někdy někde bylo potvrzené, ale říkali nám to učitelé a moje pracovitá a šetrná maminka dodávala – pan prezident je bedlivý hospodář, proto má tu písničku tak rád - sprav to kolečko, nebuď lajdák. Ze slovenských národních písní prý miloval Teče voda teče, cez velecký majír. Obě zněly naší školou velmi často, nejen při výročních dnech republiky či TGM, ale běžně v hodinách zpěvu.

Z 10 255 455 obyvatel nynějšího Česka však už nezbyvá mnoho občanů, kteří Masaryka ještě zažili, za jehož prezidentství chodili do školy, studovali, pracovali. Jsem takovým pamětníkem, a tak si dovoluji zavzpomínat na drobnosti, které ve mně utkvěly jako velké zážitky.

Jednou můj otec, vyšňořený stejnokrojem francouzského legionáře, mě vzal s sebou do Prahy na nějakou státní oslavu, když mi bylo asi osm let. Šli jsme Dlouhou třídou kolem Kotvy, kde měly svůj úřad Československé aerolinie. V místech, kde je dnes obchodní dům, byly nízké domky, v nich úschovna zavazadel pro cestující. Tam pracoval černochoch. Vidím černochocha první, civím na něho, otec mě nemůže odtáhnout. Vlastně také zůstal koukat na dlouhé černé ruce, jak sem

tam přendávají zavazadla. Kouknu mu do obličejce, má oči plné slzí. „Co je,“ špitám. Po několika krocích se to dovídám: „Viděla jsi důkaz, jak je ta naše mladá republika vážená a dobrá; nacházejí v ní domov cizinci z takové dálky, jako je Afrika. To je zásluha Masaryka.“ Nevěděla jsem ještě, kde Afrika leží, ale tátova slzavá pýcha byla zdrojem mého velkého chlubení se před třídou, až mi holky záviděly. Občas k nám přijela na návštěvu teta Kopecká z Prahy. Vyprávěla, jak se v zahradách Pražského hradu na procházce potkala s panem prezidentem: „Pan prezident Osvoboditel mě sám a dřív pozdravil,“ chlubila se, „to máme hezké ráno, vidíte, povídá.“ To jsem zase já záviděla tetě a otravovala rodiče, abychom na Hrad někdy jeli, že pana prezidenta určitě potkáme. Nepotkala jsem ho v zahradách Hradu, ale v lánském parku. Byli jsme tam se Sokolem. Pan prezident se projížděl na koni a my, sokolky, jsme vzdychaly, jak je v tom sedle krásný, urostlý! Mávaly jsme mu a on nám zdviženou rukou odpovídal. Poskakovaly jsme radostí jako kůzla.

A nastalo jeho onemocnění a zrána 14. září 1937 smrt. Šly jsme do školy s nohama podtátýma. Za jeho obrazem v průčelí třídy už byla černá páska, asparágus a rudý karafiát. Žádný proslov učitelů, nic, jen velký žal a pláč "tatíčkových dětí".

Pokračování na str. 4

SLOVO K ÚČASTNÍKŮM VARHANICKÉHO KURZU

Varhanický kurz je setkáním těch, kteří se věnují hudbě. Účastníte se ho vy, kteří nesete odpovědnost za hudební stránku naší bohoslužby – zejména po hudební stránce bohaté Liturgie podle prvního patriarchy dr. Karla Farského - a aktivně se tak podílíte na duchovním, uměleckém a kulturním životě Církve československé husitské. Máte lásku k hudbě a k hudebnímu nástroji, na který hraje ve své náboženské obci. Navzájem si můžete během tohoto setkání předávat a sdělovat své zkušenosti a vnášet je jako nové impulzy ve svých sborech.

Hudba je významnou součástí křesťanské bohoslužby. Hudba je chápána jako projev Ducha svatého a hudební schopnost je jedním z jeho darů, který má sloužit k budování křesťanské obce. V 1. listě apoštola Pavla do Korintu čteme: „Když se shromažďujete, jeden má žalm, druhý slovo naučení... Všecko ať slouží společnému růstu“ (14,26).

Nejen zpěv, ale i hra na hudební nástroje má své místo v bohoslužbě, ve které je oslavován Bůh Hospodin. V Bibli je zmiňováno více než třicet různých hudebních nástrojů. Důležitým dokladem je Žalm 150, který považujeme za seznam hudebních nástrojů používaných v jeruzalémském chrámu. Nejčastěji se užívaly nástroje strunné, dechové, ale i bicí. Ve verši 4. jsou v překladu Bible kralické uvedeny i varhany. Šlo zřejmě o píšťalu nebo dvě píšťaly, napojené na společný přívod vzduchu. Bylo-li píšťálek více, dalo se mluvit o primitivních varhánkách, do nichž se foukalo. Nejstarší varhany měly osm až patnáct píšťal. Ve starověku se užívaly vodní varhany, které byly nahrazeny vzduchovými. V křesťanské západní bohoslužbě nabyly vrchu jako nejdůležitější hudební nástroj píšťalové varhany. K evropskému bohatství patří starobylé i nové nástroje a nepřeborné množství varhanních skladeb. Z vynikajících varhaníků připo-

menu protestantského teologa lékaře Alberta Schweitzera, který usiloval o zachování starých varhan. Sám o tom píše: „Nejtěžší boje se týkaly zachování starých varhan. Kolik výmluvnosti jsem musel vynaložit, aby byly odvolány rozsudky smrti vyřčené nad starými krásnými varhanami! Kolik varhaníků přijalo zprávu, že varhany, kterými pro jejich stáří a chatrný stav pohrdli, jsou krásné a musí být zachovány, se stejným neudůvěřivým úsměvem, jako kdysi Sára ujištění, že bude mít potomstvo! Z kolika spřátelených varhaníků jsem si udělal nepřítele, protože jsem stál v cestě jejich plánům nahradit staré varhany továrním nástrojem“ (Z mého života a díla, Praha 1974, cit. s. 74).

Zlidovění bohoslužby, posílení lidového zpěvu, jak tento trend vzniká v české i světové reformaci, znamená snížení hudební úrovně liturgie. Jistě je základním předpokladem

Pokračování na str. 3

Pošli to dál

Myslím si, že většina z vás, kteří čtete tyto řádky, jste viděli film *Pošli to dál*. Pokud ne, věřím, že jste jeho poselství v nějaké formě slyšeli. Princip je prostý. Učitel občanské výchovy zadá svým žákům neobvyklý domácí úkol. Chce, aby vymysleli, jak změnit svět. Chce konkrétní možnosti řešení. Nám by se takový úkol zdál jistě naivní, ale jeho žákům ne. Byly to totiž ještě děti.

Příští hodinu je učitel vyzval, aby říkaly své nápady. Většinou to byly myšlenky, které by se daly námi dospělými předpokládat. Až se postavil jeden dosud nenápadný žáček a řekl: „Já pomůžu jednomu člověku a on potom pomůže lidem dvěma. Ti "to" pošlou dál a každý z nich pomůže dalším dvěma. Pomocníci budou přibývat geometrickou řadou.“

Připadá vám to nereálné? Mně to také tak připadalo, než jsem zažil něco velice podobného, co skutečně fungovalo. Jako by se v lidských srdcích aktivovalo cosi solidárního, jedná-li se o dobré skutky; například takové dobročinné finanční sbírky, ať už pro jednoho potřebného člověka v České republice, nebo humanitární pomoc lidem v Africe.

A teď proč vám to celé píši. Budeme-li skromnější a každý z nás přivede do sboru jednoho člověka (z rodiny, přítele, známého), jistě sklídíme ovoce, které by se mohlo stát živou vodou pro celou církev. Nejsem naivní a nemyslím si, že to všude vyjde na sto procent, ale určitě je lépe alespoň se pokusit, než sedět se založenými rukama.

Vždyť Bůh chce to samé, tak proč to nezkusit?

Aleš Toman

Z kazatelského plánu

16. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Zvol si život s Pánem. Budeš živ ty i tvé potomstvo.

Ježíš je na cestě do Jeruzaléma. V zástupu, který ho doprovází, mnozí se domnívají s přehnaným optimismem, že to bude cesta k vítěznému triumfu. Mesiáš přece musí usednout na Davidův trůn. Ježíš ví, že to pravděpodobně dopadne jinak (L 18,31-34).

Jeho dvojitobebenství varuje povrchní nadšence, kteří jsou plní elánu, dokud vše vypadá snadné a příznivé. Při prvních obtížích však tito nadšenci nejspíše zklamou a odpadnou. Rozhodnutí následovat Krista má být zralé uvážené, má počítat se vším, co může nastat cestou za ním. Polovičatost a povrchnost je v křesťanství povážlivá.

Komenský v "Praxis pietatis" napsal, že Bohu je třeba sloužit celým srdcem: „Bůh tě, člověče, celého stvořil a celého vykoupil. Proto tě buď chce mít celého pro sebe, anebo tě celého zavrhně; tím si buď jist.“ Pouze ten, kdo má na zřeteli věčný cíl, k němuž nás Pán Ježíš vede, pozná, že i ta úzká a strmá cesta za Kristem je pro věřícího únosná a radostná.

Vstup: Jr 18,1-11 (Dt 30,15-20)

Tužby:

2. Abychom vytrvali v Kristově pravdě nám zjevené a nedali se ničím na světě od ní odvrátit...
3. Abychom věrně následovali svého Pána, nepodlehli svodům pokušení a zůstali s Kristem i tehdy, povede-li nás cestou bolesti a utrpení...

Epištola: Fm 1-21 (Fp 1,12-26)

Evangelium: L 14,25-33

K obětování: 1Kr 18,21

K požehnání: Ř 8,8-9

Modlitba:

Prosíme, Hospodine, pomáhej nám mocí svého Ducha, ať se dáme vést Pánem Ježíšem všudy, kam on sám uzná. Kéž mu odevzdáme celé srdce a následujeme ho bez výhrad, výmluv a zdráhání! Nedej nám klesat pod starostmi a břemeny, chraň nás před zpronevěrou a polovičatostí. Ujišťuj nás napořád, že tvá moc dokáže nás ochránit a je silnější než cokoli jiného v tomto světě. Připočti milostivě také nás k pevně věřícím svědkům Páně, kteří svým životem věrohodně ukáží celému světu, že ve tvé síle dá se obstat daleko lépe než ve spoléhání na vlastní znamenitost.

Vhodné písně: 18, 64, 65, 165, 331, 334

MATEŘSKÝ ÚL

aneb Podobenství o demokracii, která je založená na osobní odpovědnosti a kázni

(pokračování z čísla 36)

„Vyloučeno! Dřely jsme se dost. Vosk se dá dělat tehdy, když je klid, teplo a dost jídla. Prostě nehákuje!“ Za neustálého reptání zrušily formaci a ztratily se mezi ostatními. „Zdá se, že nakonec kvůli těm sloupkům přece jen budeme muset žvýkat ty voskové zbytky,“ řekla dělnice.

„Tohle přece stačí - sloupky nemusí být po celém Česnu,“ volala jedna mladá dívka. „Slyšte! Řešila jsem ten problém přes dvacet minut a je to jednoduché, jako když spadneš z chudobky. Slyšely jste slova Cheshire, Root a Langstroth?“

Nikdo je sice neznal, ale volaly: „Starý dobrý Langstroth!“

„Tihle tři vědí všechno o výrobě úlů. Ať už ten nebo onen, určitě vyráběli ten náš. A jestliže ho vyrobili, tak jsou také povinni se o něj postarat. Na našem úlu je napsáno "Záruka kvality" - ostatně, můžete se podívat na nálepku.“

„Stará dobrá záruka! Ať žije boční cedulka!“ skandovaly včely.

„Jelikož máme záruku, tvrdím, že pokud zjistíme, že nás zradili a záruku nedodrželi, můžeme se jim strašně pomstít.“

„Stará dobrá pomsta! Starý dobrý

Root!“ - „Skvěle řečeno! Nemá to chybu!“

Dav se smál a začal se rozcházet, když se objevila Melissa.

„A máte vůbec ponětí, kde Langstroth, Root a Cheshire bydlí, kdybyste je chtěli najít?“ ptala se povýšeného řečníka.

„No a co - jestli vůbec kdy žili! Ale nejsou to nádherná jména na bučení? A vidíte, jaké to vytvořilo báječné společenství!“

Rudyard Kipling

Přeložili: Michaela Procházková a David Pacovský (pokračování příště)

Nad Písmem

ZVOL ŽIVOT!

Evangelijní čtení nám poskytlo zajímavou scénu: davy kolem Ježíše a on namísto vyjádření radosti, ...a to se nás tu dneska v tom našem kostelíčku sešlo, a to je dobře, přijďte příští neděli zas...“ jakoby odrazoval od dalšího kontaktu se svojí osobou: „Kdo se nedoveče zřící svého otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem...“ Této perikopě předchází ve 14. kapitole dvě podobenství o hostinách, ve kterých se hovoří o tom, jak málo si my lidé dokážeme vážít Božího pozvání k víře a raději děláme, že toto vyvolení se nás netýká, a raději se zaměstnáváme kupováním polí, volů a všeho možného. V závěru kapitoly pak čteme obměnu výroku o soli, která bez slanosti přestává být solí a nehodí se k ničemu.

Dnešní pasáž je autory ekumenického překladu nazvána "O rozhodnutí pro Ježíše". V tomto stručném textu nejprve čteme onu pobuřující výzvu o nutnosti odříci se všech a všeho, dokonce i sami sebe, abychom se vůbec mohli stát Ježíšovými učedníky, a posléze dává příklady rozumového jednání, kdy si člověk urovná myšlenky a rozhodne se, co má činit. Příkladem je tu ovšem dáván v negativní podobě - stavba, na kterou nemáme potřebné prostředky, a nepřátelské vojsko, které je dvojnásob větší než to naše. Důležitost správného rozhodnutí je stejné podstaty jako první z Božích atributů - jedinstvo. Jestliže Ježíš zmiňuje nutnost být ochoten vzdát se všeho, jako předpoklad možnosti následování, jako by tu říkal: "...když chceš stavět věž, vydej na stavbu vše, co můžeš; chceš-li jít do boje, neděj svoje síly, nejsi-li toho schop, raději nic nepodnikaj.“

Také v prvním čtení jsme se mohli setkat s výzvou. Izraelci již přes čtyřicet let putují pouští, Hospodin je nejprve vyvedl z otroctví Egypta, provázal je jako sloup ohnivý či oblakový, dával jim pít ze skal v poušti, sytil je manou a nyní, před vstupem do země zaslíbené, jsou postaveni před důležitou volbou: „Dnes si vyber mezi cestou života a smrtí!“ Jak zdánlivě snadné rozhodnutí. Podle biblického podání je člověk schopen rozlišovat mezi dobrem a zlem. Adam s Evou pojedli ze stromu poznání dobrého a zlého, ale jaksi už nestihli ochutnat z nějaké-

ho jiného stromu, jehož ovoce by zaránačně napomáhalo k tomu se pro poznané dobro rozhodnout. Výzva je tu předkládána jednotlivci. Ty, člověče, si vyber, ale zároveň i celému společenství, ty, lide Izraelský! Tato výzva byla pronesena na sklonku éry Mojžíšovy, za odpověď můžeme dosadit vyznání lidu Izraele, které na konci svého života formuloval Mojžíšův nástupce Jozue: „Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu!“ Obsahem správné volby, kterou Hospodin Izraeli předkládá, je i láska k Bohu bez odvracení se a odbíhání k jiným božstvům, je to láska nedělitelná, láska celého srdce, celé mysli a všech sil. Tato láska pak působí jako požehnání i pro příští generace. Zajímavý je rabínský výklad k tomuto místu, který praví, že služba Bohu a studium Písma z celého srdce, z lásky, působí inspirativně na naše potomky. Opravdovost víry vzbuzuje úctu a zájem hledat Boha svých předků. Naopak liknavost a neupřímnost jen násobí odcizení se od Boha.

Epištolní čtení stojí také za pozornost. Osobní situace apoštola Pavla nebyla zaviděníhodná. Pobyt ve vězení. Trápení z naschválnů, zášti a řevnivosti bujících mezi prvotními křesťany Pavla donutilo až k moudře rezignovanému: Co na tom, hlavně, že se zvěstuje Kristus! (povšimněme si ucelebnosti Pavlovy osobnosti, pokud jde o zvěstování evangelia, tak neustoupí, raději jde do vězení, pokud jde o lidskou malost, jen bezmocně mávne rukou...) Také apoštol Pavel jako by byl postaven před volbu mezi životem a smrtí. Jeho perspektiva chápání těchto protív je však značně odlišná. Vše je mu ziskem, ať život nebo smrt: „Život je pro mne Kristus a smrt je pro mne zisk.“ I zde se setkáváme s příkladem integrované osobnosti Pavlovy: život chápe jako službu Pánu a smrt je mu přechodem do věčné Boží přítomnosti v Kristu. Vnitřní vyrovnanost dává vírou je silnější než strach ze smrti. Jde-li člověk s Bohem, je Boží přítomnost patrná i skrze okolnosti jinak neblahé. Posilování láskou k Pánu, přijímáme nejen vše dobré a příjemné, ale také hořké a odporé. Nakonec Pavel dává přednost životu, aby mohl být ještě prospěšný.

Dnešní texty hovoří o zvláštní a podmanivé moci Boží. Skutečné setkání

s Pánem působí převratným způsobem na náš život. To, co se nazývá obrácením nebo novým narozením, je hlubokým vnitřním přerodem od planého rozumování o Bohu až k úplnému sebevydání se do jeho rukou. Zvláštní je i formulace Boží výzvy: Rozhodni se nyní, právě teď jde o všechno a zvol si život! Rozhodni se pro mne, i když se ti zdá, že tě tvůj kříž příliš tíží. Jsi nemocen, opuštěn, v koncích, trpíš depesemi, nedostává se ti lásky, zažíváš příkoří, rozhodni se pro mne a vše mi odevzdej, i tu ubohou trosku svého života. Z mých rukou pak se ti dostane zpět vše nové. Navenek se sice nezmění nic, možná budeme dál bručet ve svých věznicích, ale dojde ke změně uvnitř, vše pocítíme jakoby ke svému dobru... „neboť mé jho netlačí a břemeno netíží...“ To Boží Nyní se týká i každého z nás a právě teď.

Je jistě velmi milé, když párkrát za rok pocítujeme, jaké to je, když náš sbor praská ve svech, jsou to nejspíše Dušičky nebo půlnoční, ale tato skutečnost není sama o sobě vůbec směrodatná, i kdyby bylo plno každou neděli. To, na čem vše závisí, je to, co ze svého života svěrujeme do Božích rukou, jestli je to milodar nedělní návštěvy sboru s pěťáčkou, kterou cinkáme o dno poloprázdné kostelní kasičky, nebo zda se dokážeme odhodlat ne do kasičky na sbor, ale do Božích rukou vložit vše, co máme, svůj život. Zvolme život!

**Utvrzuj svoji víru v sebe:
Věřím, že jsem velmi důležitý v očích Božích.
Věřím, že se mohu obrátit, jakkoli daleko jsem zbloudil.
Věřím, že mám vnitřní sílu k tomu, abych se změnil.
Věřím, že mohu dosáhnout zasvěcení a přiblížit se Bohu.
Véra naplňuje tvůj život.
Naplnuje každý tvůj den dobrem.
Až přijdou těžkosti, a ty přicházejí, hledej útěchu ve své víře, že cokoli se děje, dobře se děje.**

Rabi Nachman (b. Simcha) z Braclavi

SLOVO K ÚČASTNÍKŮM VARHANICKÉHO KURZU

Dokončení ze str. 1
 Bohoslužby ze strany člověka upřímností víry, otevřením srdce Bohu a s tím je spojeno vyjádření našich modliteb a vyznání i zcela nejjednodušším a neokázalým způsobem. Podobně Ježíš s učedníky zpívali chvalozpěv a vzdávali Bohu Otcí díky bezprostředním způsobem (Mk 14,26). Ale to neznamená snižovat hudební, kulturní a estetickou úroveň našeho liturgického a duchovního života. Bohoslužba je do jisté míry uměním, uměleckým dílem. Tím není jen kázání, výtvarné umění, ale i písně a hudební skladby.

V souvislosti s varhanami a hudebními nástroji se užívá slovo hra. Představitel liturgického hnutí v Římskokatolické církvi Romano Guardini hovořil dokonce o bohoslužbě jako hře. Jako dítě má bezprostřední radost ze hry, tak i varhaník má mít radost z toho, že se účastní oslavy Božího díla, radost ze zvuků, barvy tónů, melodií, harmonie a rytmu. Ne-

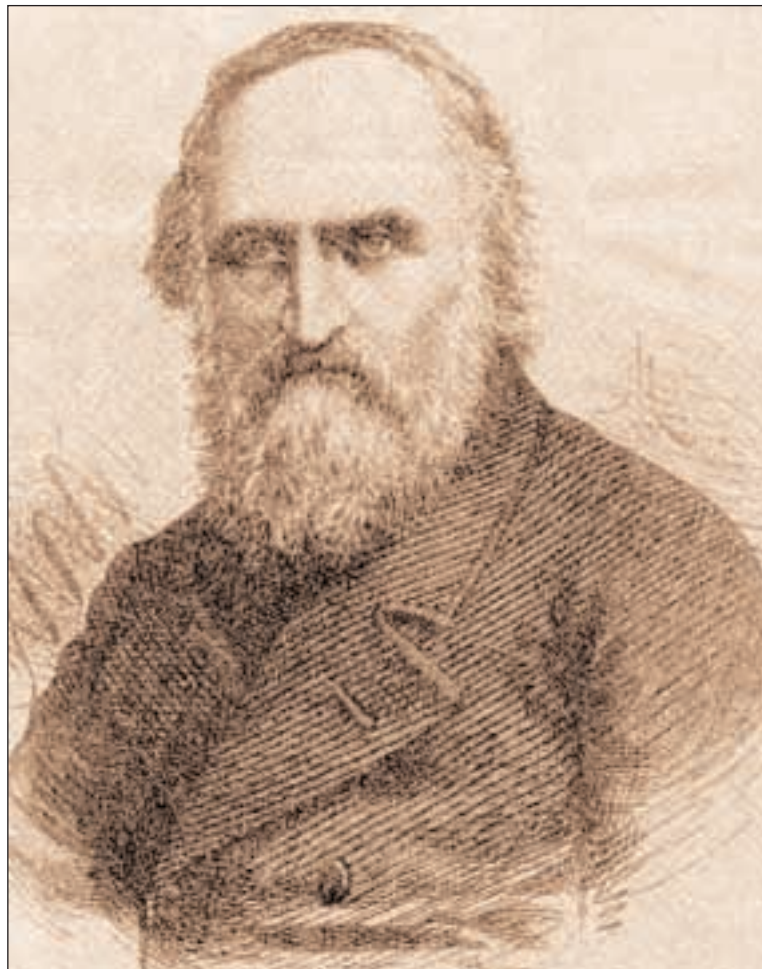
jedná se ale o hru na principu náhody a štěstí, nýbrž o hru s pravidly. Vždyť hra na hudební nástroj vyžaduje odbornost a tím i velkou píli a sebezapření.

Varhaník je ten, kdo není vidět. Vidět je duchovní u stolu Páně a na kazatelně. Varhaník je určitou osobou v pozadí. Bývá ukryt za nástrojem na kůru. Tím je vyjádřena jeho služební úloha, doprovodná funkce. Jenže všichni v křesťanské bohoslužbě mají pouze služební funkci, neboť středem není nikdo z lidí, ale Bůh v Kristu uprostřed nás. Varhaník není vidět, ale je slyšet. Přispívá tak důležitou měrou k průběhu celé bohoslužby. Je tím, kdo vede zpěv, kdo přispívá k celkové atmosféře shromáždění, napomáhá k meditaci, zdůrazňuje slavnostní charakter a hudebně komentuje průběh tajemství liturgického dění. Na varhany lze vyjádřit temnotu lidské duše a žal pokání, tak jako na druhé straně i vnitřní duchovní světlo a radost nezaslouže-

ně obdarovaných sester a bratří Kristovým evangeliem – slovem i svátostným chlebem a kalichem.

V našich sborech používáme k doprovodu historické i nové varhany, harmonia, klavíry a elektrofonické varhany. Chválíme Boha tak, jak jsme schopni, a věříme, že Bůh to ve své nesmírné shovívavosti přijímá podobně jako naše nedokonalé modlitby i náš zpěv a hudbu. Varhany stojící dole na zemi nemají takový účinek jako varhany zaznívající z výšky. Je to nástroj, který připomíná vertikálu – otevřený duchovní prostor naší duše směrem k Bohu. A lidé i mimo církev tuto vertikálu tuší. Nepřijdou třeba zatím na bohoslužby, ale hudbu z pokladu křesťanské tradice rádi slyší a přijímají. Mnohými způsoby promlouval a promlouvá Bůh k člověku. Jeho řeč je slovo, ale i hudba. Jde o to dokázat se ztišit a naslouchat.

Tomáš Butta,
 patriarcha

Průkopník speciální pedagogiky

Tento Strnad Klatovský, jak mu bylo často přezdíváno, se původně rozhodl pro duchovní dráhu. Odebral se do Prahy, kde však namísto teologie studoval na universitě filosofii (přiklonil se k panteismu), přírodní vědy a lékařství. V letech 1833-37 působil na universitě jako asistent známého českého přírodovědce J. S. Presla. Záhy po promoci se stal správcem sbírek šlechtického přírodovědce, sběratele a mecenáše Kašpara Maria, hraběte ze Šternberka, jednoho ze zakladatelů Českého muzea. Po dvou letech práci na pořádání sbírek opustil a cestoval po Evropě. Po návratu do vlasti si otevřel vlastní lékařskou praxi.

Přestože byl vzděláním lékař, věnoval Amerling podstatnou část svého života snahám o pedagogické reformy, které by napomohly výchově a vzdělávání českého učitelstva. Jeho ideálem bylo založení pedagogického ústavu Budeč, který měl být vzorovou a vzornou českou školou. To se mu nakonec zdařilo. Ústav byl založen v Panské ulici v Praze a sám Amerling na něm působil. Ve svých pedagogických ideálech byl ovlivněn nejen dobovým romantismem, ale Komenského pedagogickým dědictvím. V Budči se však měli vzdělávat nejen učitelé a "vzorní průmyslníci", ale i důkladně vzdělané vychovatelky, matky, manželky a hospodyně. V těchto předemancipačních snahách ho podporovala i jeho manželka Františka Svata, rozená Michalcová, která spolu s Eleonorou Janákovou navázaly na průkopnické dílo B. Rajské.

Přesvědčen o tom, že vzdělání a úměrná výchova je pro všechny a též že všichni jsou zodpovědní a vychovatelní, Amerling velmi usiloval o zřízení ústavu pro mentálně narušené děti a mládež. Jeho ideál se uskutečnil a Amerling se stal prvním ředitelem tohoto ústavu, který se nazýval Ernestinum a sídlil v Praze na Hradčanech. Byl to první ústav pro léčení a výchovu vývojově opožděných dětí v rakouské monarchii. V roce 1848 zároveň uveřejnil svůj návrh na celkovou reformu školství, který byl veden především snahou o co nejrozsáhlejší zpřístupnění vzdělání. Pedagogickou praxi provozoval K. S. Amerling až do roku 1868, kdy byl poslán do výslužby.

(red)

Křesťané v Malajsi

Křesťané v ostrovní říši Malajsi, kde je státním náboženstvím islám, se opakovaně dostávají pod veřejný tlak. Nedávno je znepokojil výrok zástupce ministerského předsedy. Ten označil Malajsi za "islámský stát", který respektuje práva nemuslimů a tyto obyvatele chrání. Především formulace "chrání" vyvolala poplach. V islámských zemích, v nichž je zavedeno islámské právo, platí totiž nemuslimové zvláštní daň, kterou odvádějí muslimské vrchnosti. Je to zdůvodňováno koránem, podle kterého "lidé knihy", tj. židé, křesťané a příslušníci perského náboženství, jsou pod ochranou islámské vrchnosti a musejí za to platit. Křesťanská malajsijská federace odmítla toto vládní prohlášení jako nepřijatelné. Z 24 milionů Malajsijců je deset procent křesťanů.

(Z časopisu *Christ in der Gegenwart* přel. ZS)

"Křesťanský „Hollywood“?"

Křesťanská filmová akademie ve Spojených státech uvažuje o založení "křesťanského Hollywoodu" jako alternativy k běžné americké filmové komerci. Režiséri, herci a producenti by tak dostali možnost natáčet filmy, které by splňovaly vysoké kulturní a morální nároky na kvalitu.

(Z časopisu *Christ in der Gegenwart* přel. ZS)

MISTR IMPROVIZACE

Při vzpomínce na nedožitých 95. narozeniny (26. 9.) a 10. výročí úmrtí (6. 9.) mého otce, faráře Václava Šustra z Votic, se mi vybavují události několik desítek let staré, které svědčí o tom, jak těžká byla tehdy služba faráře, což si dnešní generace už nedokáže představit. Votická náboženská obec je značně rozlehlá, a tak služební auto (podle dnešních měřítek autčko), které pomáhalo zvládat tyto vzdálenosti, bylo vítaným pomocníkem. Auto zn. Praga Baby, rok výroby 1933, litrový zážehový motor vpředu, pohon zadní hnací nápravy kardanovou hřídelí, 4 sedadla v kožence, kostra karoserie ještě dřevěná, brčálově zelený nátěr. Začátkem šedesátých let 20. století již veterán. Ale tento typ neměl na zadní hnací nápravě diferenciál! Strojaři vědí, o co se jedná. Zkrátka v každé zatáčce muselo vnitřní kolo trochu proklouznout, aby se vyrovnala délka dráhy vnitřního i vnějšího kola hnací nápravy. Co se jen toto provedení na "Bejbině", jak jsme jí říkali, nazlobilo.

Jedné takové příhody jsem byl, jako 12letý chlapec, přímým účastníkem. Bylo to v listopadu 1961, kdy se otec rozhodl uspořádat svým starým rodičům zlatou svatbu. Na tuto svatbu byla pozvána i sestra mojí babičky, která dožívala svůj smutný životní osud v Domově důchodců v Jabloně nad Vltavou. Tehdy jí bylo už 85 let. Při jejím zdravotním stavu nemožnost použít veřejnou dopravu, a tak otec rozhodl, že pro ni dojede "Bejbinou". Čirou náhodou jsem se toho dne po poledni nachomýtl u odjezdu otce, a tak jsem se přidal a těšil na hezký výlet. První zastávku udělal otec ve Vrchotových Janovicích, kde odučil hodinu náboženství, pokračovali jsme do Neveklova, kde otec vyřídil nějakou záležitost v našem sboru. A pak v Jabloně jsme naložili tetu Fanču a vraceli jsme se. Cesta probíhala normálně až do prudkých zatáček v lese mezi Tismí a Jírovicemi, kde v jedné zatáčce praskla poloosa na zadní nápravě a rázem jsme měli nepojízdné auto o třech

kolech. Co teď? V autě 85letá nemocná teta, odtahová služba tehdy existovala snad jen v Praze a stejně by na ni nebylo dostatek financí. Otec mě nechal na "stráži" s tetou v autě a odešel shánět pomoc. Asi kilometr odtud byla malá vojenská posádka, odkud mu, po delším přemlouvání, povolili zavolat taxi. Mezitím jsme auto trochu odstrkali ke krajnici, odmontovali táhlo brzd a uvolnili a uklidili kolo se zbytkem poloosy do vozu a čekali na taxi. Po dvou hodinách taxi přijelo a odvezlo nás šťastně do Votic.

Co s nepojízdným autem?!? Otec byl ovšem mistr improvizace! Druhý den navštívil koláře, který mu podle jeho pokynů vyrobil hranolek, na jehož jednom konci vyřzl drážku, do které vsadil na osičku malé kolečko. Po té autobusem dojel otec i s hranolem k autu a začal připravovat auto k jízdě. Strojaři vědí, že u vozů s diferenciálem by toto řešení nebylo možné, protože jestliže na jedné nápravě jedno kolo nezabírá, druhé kolo protáčí vysoké otáčky a auto stojí. Dopravit "Bejbinu" do Votic znamenalo: zdvihnout heverem na straně upadlé poloosy auto, vložit a uchytit šikmo mezi nápravu a rám vozu hranol s kolečkem, z potoka nanosit vodu do chladiče, která se musela den před tím vypustit, protože v noci hrozil mraz, a spoléhat na to, že baterie bude dostatečně silná, aby motor chytil. Sláva! Motor nastartoval a cesta k domovu sice krokem a o třech kolech a kolečku na klacku začala! Ale ouha! V jakémsi výmolu kolečko neuneslo váhu vozu a vyštíplo se z hranolu. Malér? Auto stálo na třech kolech, podpíráno jedním klackem. Ale ono to jelo! Klacek se sice ubrušoval o silnici, ale jelo to! U tomické železniční zastávky však již byl klacek tak obroušen, že hrozilo, že "Bejbina" by již dřela karoserii o silnici. Otec "zaparkoval" auto na krajnici a dojel domů vlakem. Další den se anabáze opakovala, už bez kolečka na konci klacku, jen s tím rozdílem, že klacek se ubroušil o sil-

nici již v Olbramovicích. Zde mu ochotný truhlář poskytl třetí klacek a tak dojel šťastně domů. Co následovalo? Zlatá svatba mých prarodičů proběhla ke vši spokojenosti. A oprava "Bejbiny"? Náhradní díly se tehdy na tento typ nevyřábely. Zprovoznit "Bejbinu" tehdy znamenalo: vymontovat zbytky zlomené poloosy z auta, sehnat materiál na novou, sehnat soustružníka, který melouchem poloosu vytočil podle té staré, sehnat frézáře, který ji vydrážkoval, a pak namontovat poloosu zpátky. Tak zhruba měsíc až dva shánění a práce. Vyvrcholem této události bylo, že otec, předvolaný na dopravní inspektorát, musel vysvětlovat, proč "Bejbina" stála, sice necelých 24 hodin, asi kilometr od vojenského objektu.

Votická obec spravovat bez auta šlo dost těžko. Např. sloužit bohoslužby ve středisku Mladá Vožice znamenalo v neděli po bohoslužbách ve Voticích odjet autobusem již v 11 hodin, ve 14 hodin sloužit bohoslužby a v 17 hodin jel teprve autobus zpátky. Nebo v Miličíně bohoslužby ve 14 hodin a v Mezni v 16 hodin nebylo možné bez auta vůbec stihnout. Když musel otec jet vlakem na bohoslužby do Mezna, znamenalo to: v 11.30 pěšky 1,5 km ve Voticích na nádraží, odtud vlakem do Střezimíře, pěšky 2,5 km do kaple v Mezni a potom zpět, návrat nejdříve v 17.30. V létě by se dalo říci příjemná vycházka, ale s kufrem s "farářskými potřebami" a za každého počasí i v zimě? Když foukal na té naší České Sibiři západní vítr, chodil otec raději při cestě zpět na vlak až na zastávku Miličín, aby měl vítr v zádech.

No a "Bejbina". Asi po třetí zlomené poloose se podařilo sehnat z jiného typu nápravu s diferenciálem. Poloosy přestaly sice praskat, ale zase zlobily čepy na řízení a přední nápravě a každý rok musel vůz na technickou prohlídku, atd., atd. "Bejbina" šťastně dosloužila a v r. 1978 odešla na zasloužený odpočinek – do šrotu.

Václav Šustr,
 tehdy ještě ml.

ZPRÁVY

Štátný sviatok

Dňa 31. srpna sa na Bratislavskom hrade konal slávnostný ceremoniál a recepcia pri príležitosti štátneho sviatku Dňa Ústavy Slovenskej republiky. Na podujatí sa zúčastnil na pozvanie prezidenta Slovenskej republiky aj náš brat biskup ThDr. Jan Hradil, Th.D.

(DR Bratislava)

Přijďte do Jičína!

Festival Jičín město pohádky je v obci kulturních pracovníků pojem, pro tisíce dětí zvláště. Rok co rok je jich plné město, přijíždějí se sem pobavit děti a rodiče i z jiných dálek a je zas přijíždějí pobavit umělci z prken, která znamenají svět. Celý týden je v Jičíně opravdové kultury jak naseto - v ulicích i v kamenných budovách. Ta sláva se koná už po jedenácté, byl to zde první masový projev osvobozeného ducha národa. Letos je věnován řemeslům v pohádkách aneb Ten dělá to a ten zas tohle. To na počest Rumcajse; jak známo, byl švec a letos má 40. narozeniny. Bohatý denodenní

program festivalu začíná 11. září, končí v neděli 16. září. Přijedete-li tento den do půl deváté, navštívte naše bohoslužby v Husově sboru. Budete vítáni.

(iva)

Ředitel hospice

Hospic Dobrého Pastýře v Čerčanech vyhláší výběrové řízení na pozici budoucího ředitele.

Náplň práce:

Spuštění provozu nově otevíraného hospice, řízení hospice po stránce provozní, ekonomické, lékařské a personální, zajištění financování hospice.

Požadavky:

Zkušenosti s financováním neziskových organizací, ekonomické a právní povědomí, znalost grantové problematiky, zkušenosti s řízením kolektivu, samostatný a tvůrčí přístup k novým problémům, schopnost řešit krizové situace, trestní bezúhonnost. Zkušenosti s lékařským prostředím vítány.

Předpokládaný nástup: leden 2008. Strukturovaný životopis + motivační dopis zašlete, prosím, písemně na adresu: Mobilní hospic Dobrého Pas-

týře, ul. Jana Nohy 1352, Benešov u Prahy, 256 01, nebo mailem na adresu: hospic@centrum-cercany.cz.

Uzávěrka nabídek: 15. října.

(ik)

Spolupráce náboženských obcí

Náboženské obce Karlovy Vary a Sokolov mají už řadu let dobrou spolupráci, v jejímž rámci mj. každoročně oslavují v přírodě narozeniny vzácného bratra Jaromíra Kytýře. Bohoslužbu vede bratr biskup Michael Moc se sokolovským farářem Lukášem Bujnou a kazatelem bratrem Hájkem v karlovarských lesích. Polesí i magistrát přispějí přípravou prostředí pro svého zaslužilého občana - lesníka. Hned následující neděli (2. září) karlovarští oplatili sokolovským návštěvu a zúčastnili se oslav 60. výročí vzniku náboženské obce v Sokolově, kterého se v Husově sboru zúčastnil i bratr patriarcha. Všichni ocenili program, který pečlivě připravil bratr farář Lukáš Bujna. Jemu i všem církevním představitelům vyprošujeme Boží požehnání.

Hana Kočová, Karlovy Vary

NĚCO MÁLO Z DĚTSKÝCH LET O TGM

Dokončení ze str. 1
Zazpívaly jsme jeho dvě zamilované písničky a rozběhly se pro kytičky, které jsme naskládaly na katedru posunutou k jeho obrazu. Později

jsme s rozechvěním recitovaly Seifertovu nabádací básně To kalné ráno čtrnáctého září / to si pamatuj, mé dítě...

Na Masarykův pohřeb do Prahy

jsme jely celá rodina, otec samozřejmě v legionářském. Průvod byl nekonečný, u usazených obličejů bílé kapesníky. K večernímu spánku do Lán odvážel pana prezidenta vlak. Otec nás opustil a jel do Lán také. Doma pak vyprávěl o malém hřbitůvku a jak byl Masaryk spouštěn do hrobu ke své ženě Charlottě. „Tak nevím,“ skončil své vyprávění věštecky, „jestli teď nezhasne celá republika.“

Ba, uplynuly čtyři roky od zapálení Říšského sněmu, Adolf Hitler se rozhodl opanovat Evropu...

Masaryk prý na smrtelném loži řekl: „Budete se na vás dívat, jak to vedete.“ Jestli se dívá pořád, jak asi je spokojen?

Vloni 14. září se ale určitě potěšil. Nevzpomínalo se na něho, ale na jeho syna Jana. Ten se toho dne v roce 1896 narodil. Pro všechny lid i oba národy to byl prostě Honza. Byl totiž stále v dobrém rozmaru, neměl daleko pro vtip ani v diplomatických kruzích, a to potomci Švejka umí ocenit. No a v onom loňském 14. září se vzpomínalo 110. výročí Janova narození. Před domem Osvěta na Vinohradech, kde zamrkal do světla světa, se odhalovala jeho busta, pod níž jsme si přečetli Honzovo populární: Pravda vítězí, ale dá to fušku. A konec, zúčastnění zpívají českou hymnu. Ale ne, konec ne! Ve chvíli zní její druhá polovina – Nad Tatrou sa blýská, hromy divo bijú. Jak elektrizování se všichni přidávají k slovenskému velvyslanci. A my, ještě živí pamětníci Masarykovy republiky radostně a dojatě ukazujeme k nebesům: „Tohle jeho tatu určitě potěšilo.“

Jana Krajčířiková

Iva Gottliebová

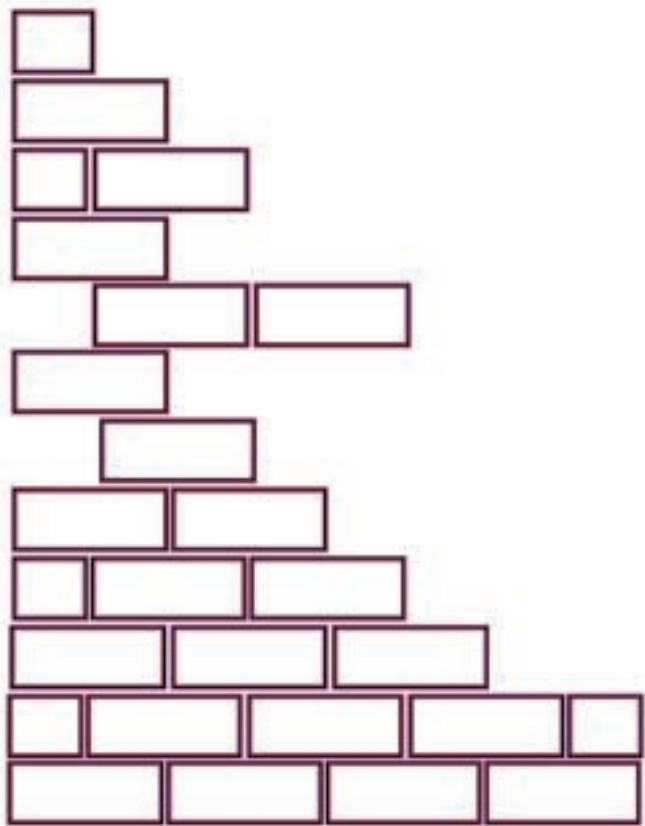
(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ROZHODNUTÍ PRO KRISTA

Pán Ježíš říká, že kdo jej chce následovat, musí se pro něj rozhodnout úplně, ne jen napůl. Stejně jako kdyby se chtěl pustit do stavby věže, předem by si spočítal, kolik materiálu bude potřebovat, aby v půlce nezjistil, že ho má málo a nemůže stavbu dokončit.

Dokážete spočítat, kolik celých a kolik polovičních cihel nám chybí, aby věž mohla být dokončena?

(Řešení z minulého čísla: Kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se ponižuje, bude povýšen.)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@cesh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz

POKUS O ANALÝZU SOUČASNÉ SITUACE V NAŠÍ CÍRKVI V ČESKÉ REPUBLICĚ

„Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření.“

Mk 16,15

„Pas mé beránky.“

J 21,15

I. ÚVOD

Jak ukazují události posledních dvou let a události posledního půlroku zvláště, dostává se naše církev na velice důležitou křižovátku. Tato situace je podtržena i tím, že se jasněji než kdy jindy rýsuje budoucí model financování církví ze strany státu. Navíc tento model bude determinovat zajištění církve i pro mnohem vzdálenější budoucnost.

V této složité situaci - jak vnitřní tak vnější - se ukazuje, že nejen naši duchovní pastýři, ale ani laici často necítí nutnost podívat se na situaci církve realisticky a začít se změnami, které možná budou bolet, protože místo tolik oblíbených biblických slov o lásce a spolehnout se na lásku a milost Boží bude nutno klást větší důraz na Pavlovskou teologii, tj. teologii lásky, která je však doplněna činem; činem, který bude bolet, který bude znamenat to, že budeme nuceni konat a říkat nepopulární věci, které ponosou pro některé tíhu pochyb o správnosti cesty, tíhu odpovědnosti, zda-li přijatá rozhodnutí jsou správná a přinesou očekávaný užitek, pro jiné existenční starosti... Na druhou stranu je nutno říci, že takovému tlaku je vystaven každý laik, který zastává jakoukoli řídicí funkci v nestátním sektoru, nemluvě o managerech podnikatelských subjektů, které jsou spolu s živnostníky a ostatními podnikateli ve všech oblastech základním zdrojem bohatství této země.

Závažnost situace je podtržena skutečností, že v roce 1985 si podobná skupina věřících církve kladla otázku, co dělat ve změněné situaci, kdy z celkového počtu věřících církve je pouze 145 000 věřících, kteří platí své příspěvky církvi. V odrazu těchto obav můžeme snad nechat bez dalšího komentáře skutečnost, že po 18 letech svobodného přístupu do médií, po 18 letech možnosti svobodně vyznávat, konat všechnu církevní činnost, žít plný církevní život jsme dosáhli toho (a situace graduje za posledních sedm let), že dnes nemáme starost o 145 000 platících členů, ale o to, že máme podle oficiálních čísel necelých 100 000 věřících...

Z těchto důvodů bychom se rádi pokusili provést analýzu situace naší církve metodami, které se používají běžně u jakékoli jiné organizace, která se nachází v krizi a která hledá svou cestu k přežití a k dalšímu rozvoji. Jestliže se někomu bude zdát nepatřičné, že uplatňujeme metody z marketingu, managementu atd. na církev, tak si dovolueme upozornit na skutečnost, že dosavadní pokusy našeho duchovenského sboru a jeho představitelů o jiné způsoby hledání a realizace cest pro budoucnost se neosvědčily a nepřinesly žádoucí změnu, spíše naopak (viz. aféry posledních let, diskuse o reformě táhnoucí se přes 25 let...).

Nevíme a nemůžeme vědět, jestli předložená analýza a návrhy změn mohou vést k žádoucímu cíli, tj. růstu naší církve; víme však, že k němu nevede dosavadní postup, a proto je potřeba přistoupit ke změnám, k reformám. Najdeme-li tuto odvahu, věříme, že i Bůh, který přeje připraveným, nám všem požehná. Nenajdeme-li tuto odvahu, a tedy nezačneme s hledáním a realizováním změn, pak můžeme jenom citovat pana Deminga: "Přežít není povinnost".

II. MISE

Jako každá křesťanská církev odvozujeme svou misi od Ježíše Krista a jeho apoštolů. Základním dokumentem je pro nás Písmo svaté a tradice prvotních křesťanů. Zde je určeno naše poslání, zde jsou určeny naše základní úkoly, zde je naše mise jako křesťanské církve. Naše církev však musí přesněji formulovat důrazy této mise pro naši současnou společnost navenek a pro naše společenství dovnitř, tak, aby tato mise byla jasná, zřetelná, srozumitelná, zřetelně sdělitelná...

III. VIZE

Svou vizi, tj. jak naplňovat svou misi, formulovala naše církev několikrát - v usneseních sněmů a hlavně v Základech víry a ve vyznáních víry. Bohužel poslední zásadní formulace byla provedena přijetím právě Základů víry a doplněním názvu naší církve o přídomek "husitská". Nadále se však na naší "vizi" nepracuje, není znovu reflektována a formulována, což lze hodnotit jako předzvěst hluboké krize našeho společenství (viz dále).

Vzhledem k tomu, že naše současná "vize" se stává deformovanou, nepochopenou a není dále aktualizována, je zbytečné se zabývat cíli a úkoly jako dalšími kroky fungování církve jako organizace...

Jako důkaz ztráty této vize stačí položit dotaz náhodnému vzorku vybraných duchovních, pastoračních asistentů i biskupů, zda-li by dokázali stručně definovat "misi" ČČSH a její "vizi", tj. stručně a bez frází vyjádřit poslání a důvod naší existence a tedy formulovat, proč máme právo na existenci a proč se nespojit třeba s Římskokatolickou církví, evangelickými církvemi nebo islámem... Domníváme se, že bychom se divili nad rozdílností vyjádření. Tato situace je neklamným důkazem, že ani ti, kteří mají duchovně vést naši církev a naplňovat její poslání, nemají v této otázce jasno. Další otázkou neméně důležitou je, nakolik jasno mít chtějí a nakolik jsou ochotni o naší misi a vizi přemýšlet...

Jasně formulovaná vize je nezbytným předpokladem pro naši sebeidentifikaci našeho společenství jako církve a oprávněnosti její existence, smyslu její tradice a její víry...

Vize pro svět formulována z této tradice a dávající v intencích této tradice a vize odpovědi na základní otázky postmoderního člověka - smrt, život, žebříček životních hodnot, vytváří předpoklad opětovného růstu věřících naší církve.

IV. ANALÝZA "6P"

Analýza 6P by měla zhodnotit šest základních oblastí, které jsou nutné pro úspěšné fungování organizace. Přestože nejsme organizací obchodní, jsme nepochybně organizací jako taková, která má ve své "misi" stanoveno poskytování služeb a která, aby mohla své poslání naplňovat, má svou strukturu a zároveň své administrativní postupy a procesy, která musí fungovat jako instituce ctící své hodnoty. Z tohoto důvodu si dovolueme bez emocí použít tuto metodu a dovolueme si zároveň pozvat i ostatní k účasti na precizování této analýzy.

IV. 1. Product (Služba)

Již v biblickém poselství je zvěstování evangelia spojeno s budováním komunit (sborů), které nejsou jen shromážděním pro duchovní život jako takový, ale i pro vzájemnou podporu duchovního života, tak i jako shromáždění, která se podporují v otázkách a životních situacích běžných mezilidských vztahů (pastorace), nebo v kritických existenčních situacích (diakonie), nemluvě již o jejich misijním působení... Prioritou však zůstává pro společenství duchovní život, ostatní oblasti jsou jen nedílnými nástroji a postupy souvisejícími s křesťanským životem. Jinak řečeno, cílem shromáždění obce je očekávaná spása v Ježíši Kristu, přičemž i tento život má své rozměry související s bytím křesťanů v tomto pozemském světě a s tím související problémy. Celý život tak musí být v jednom komplexu - v jednotě - nerozdělený na život "duchovní" žitý ve společenství a shromáždění a na život "pozemský" žitý mimo toto shromáždění.

Křesťanská zvěst a související aspekty křesťanské služby jako produkt naší církve a její situace:

SLABOST/OHROŽENÍ	SÍLA/POTENCIÁL
* neodlišenost od ostatních hlavních směrů křesťanství	* demokratické zřízení
* nedáváme fundované odpovědi na aktuální otázky	* vědecké poznání v Duchu Kristově
* chybějící provázanost přednášejících HTF a jejího výzkumu s životem církve (min. VKD, synody, odbory, témata diplomek atd...)	* vlastní teologická fakulta, otevřenost teologickému bádání a dialogu s ostatními církvemi a náboženstvími
* "neteologické" učiliště zaměřené na produkci prefabrikovaných duchovních a zaměstnanců církve	* HITS - možnost přetvoření v institut dalšího vzdělávání a celoživotního vzdělávání; možnost vytvořit kompletní strukturu provázaného systému vzdělávání a výzkumu se zpětnými vazbami (HTF - HITS - praxe církve)
* zastaralost zvěstování, nemáme moderní formu zvěstování evangelia nemluvě již o definování jednotlivých cílových skupin a formy zvěstování pro tyto skupiny	* vlastní časopisy, nakladatelství atd...
* roztržštěnost identity i navenek - každý si dělá, co chce	* síť NO pokrývající celou republiku; pokrytí všech měst nad 7000 - 10 000 obyvatel
* nedostatečná autenticita zvěstování	* tradice husitské církve a předchozích generací
* odbourávání tajemství svátostí a jejich relativizování	* některé dosud žijící osobnosti naší teologie

* neexistence diakonické služby jako nedílné součásti existence církve a pro její členy; slabá diakonická činnost bez bližší definice cílové skupiny	* tradice moderního otevřeného přístupu k evangelium a jeho zvěsti spolu s prvky tradiční spirituality (liturgie, 7 svátostí, atd...)
* tápání při hledání důvodu své existence mezi ostatními církvemi (od římských katolíků po evangeliky kalvínského typu)	* otevřená večeře Páně a otevřený ekumenismus; individuální odpovědnost věřících za platnost svátostí - je-li k životu anebo k záhubě
* vypuzení a vyloučení "osobností" z církve, které hledaly...	
* neschopnost formulace odpovědi na otázku "Proč" by měl člověk uvěřit a být mu jako církve příkladem	
* hrozba splynutí s jakoukoli jinou neziskovou organizací poskytující sociální a jiné služby... ve vidění okolního světa	
* nemáme nově formulovanou misi a vizi, duchovenský sbor není schopen nejen ji pochopit, ale se i s ní ztotožnit, natož ji sdělovat	
* neexistence, strach atp. stanovit měřítko kvality "produktu" jako jedno ze základních kritérií; strach kontrolovat poskytované služby, strach měřit spokojenost "klienta" (laiků - věřících); strach přijímat nápravná opatření....	

IV. 2. Price (Cena)

Jestliže budeme mluvit o ceně, musíme spíše mluvit o nákladech na naši činnost. Neexistuje - a také díky státu, který zatím naše duchovní platí - přehled a analýza, kolik naše služby a v kterých oblastech stojí, jaké jsou na tyto oblasti náklady. Vzhledem k tomu, že zdrojů je vždy nedostatek, neexistuje žádná organizace, která by si mohla dovolit dělat vše. Nikdo se nezabývá tím, jaké metody a postupy v kterých oblastech přivádějí nové členy do našeho společenství, nemluvě již o tom, že by byly tyto analýzy rozpracovány do jednotlivých regionů, které se i na našem území velice liší. Proto neexistence priorit v našich službách nese s sebou nedostatek finančních prostředků na cokoli. Stručně řečeno, nevíme a nezajímáme se o to, jak pracovat efektivně a ani tuto efektivitu - s odkazem na "nepatřičnost" takovýchto úvah v otázce duchovních - neměříme, nehodnotíme, nezlepšujeme...

Obecně lze říci, že máme a do budoucna budeme mít pouze několik zdrojů:

- a) granty** - na sociální činnost (event. opravy budov)
- b) dotace** - minimální a dá se očekávat, že budou klesat...
- c) výnosy z vlastního majetku** (nutno vybudovat hospodářskou základnu církve)
- d) příspěvky od věřících + bohoslužebné sbírky**

Je tedy otázkou, do jaké míry jsou využívány a jak hospodárně. Je nutno si přiznat, že v mnoha případech se jakékoli opravy a rekonstrukce dělají bez plánu a dráže než standardními metodami, majetek je mnohokrát využíván ne dle svých možností, ale je pronajímán atd. za nižší než možné ceny se zdůvodněním "křesťanské" pseudolásky...

Co se týká příspěvků, bohoslužebných sbírek, darů atd., je situace již dnes dosti jasným odrazem toho, jak v které NO působí duchovní správa... Stručně řečeno, tam, kde je živé a početné společenství, jsou i tyto položky nadprůměrné a vyšší. Navíc v těchto společenstvích jsou věřící ochotni intenzivně přispět i "naturálními dary" a svou vlastní prací, která je zpětně obohacuje. Problémem je, že duchovní správa se bojí v mnoha případech (na rozdíl od například kynologů, zahrádkářů atd.) jasně formulovat, že i tato duchovní správa má své náklady a jestliže jsou schopni lidé dávat peníze za televizi, rozhlas a jiné "koníčky", lze těžko očekávat, že naše "služba" bude zdarma... Na druhou stranu je otázka, jak a nakolik umí duchovní správa (od pastoračních asistentů po biskupy a patriarchu) požádat o pomoc, dát laikům sluchu a na druhé straně jak dokáže za takovouto službu poděkovat...

V každém případě je nutno mít na paměti, že bez obětavosti a finančních darů církev nemůže do budoucna existovat a plnit

své úkoly. Konec konců to ukazují i zkušenosti z jiných států. To s sebou nese i nutnost být schopen dárčům doložit efektivitu a účelnost použití jejich darů...

IV. 3. PLACE (MÍSTO)

IV. 3. 1. Place – geografické hledisko

Z geografického hlediska máme v ČR pokrytou celou republiku sítí náboženských obcí, které jsou seskupeny do vikariátů a následně do diecézí...

Bohužel neexistuje - ačkoli úkoly v tomto ohledu jsou definovány v Řádu duchovenské služby atd. - aby např. ve všech nemocnicích, domovech důchodců atd. (nemluvě o dětských domovech), ústavech atd. věděli o nás a naši duchovní byli nejen ochotni, ale i odborně připraveni k duchovním činnostem v těchto zařízeních. Katastrofou je, že plnění těchto povinností a pokrytí těchto zařízení našimi službami nevyžadují ani biskupové, kteří jsou za svou diecézi odpovědní. Málokdo si uvědomil, že octne-li se člověk v nemocnici, domově důchodců atd., začíná cítit větší potřebu rozhovoru o duchovní dimenzi života a jeho otázkách... Těžko však můžeme očekávat, že se na nás obrátí sám, nemluvě již o situaci, kdy se ocitne náš věřící v tomto zařízení mimo obvod své náboženské obce a tedy dojde k narušení jeho sociálních vazeb.

Stejně tak nikdo nedefinoval z hlediska "životu" obce prioritní geografická centra, která by se měla stát základem "páteřní" duchovní správy a kam by měl být prioritně směřován potenciál našich zdrojů... Nemluvě o analýze sociálního složení těchto center a potenciálu jejich růstu.

Neexistuje popis, definice, analýza rozdílnosti spirituality naší církve v geografickém prostoru jak v rámci celku, tak v rámci jednotlivých diecézí. Z tohoto důvodu nejsou na rozdíl od přípravování duchovní nastupující do jednotlivých NO, natož aby si byli vědomi povinnosti úcty k tradici té které NO a věděli, jak případně provádět změny (citlivost...). Tato situace nás ochuzuje, zároveň mnoho obcí je devastováno necitlivým přístupem "nových" nadšených duchovních, následně pak i selhává misie a evangelizace v daném regionu... Odpovědnost biskupů v této otázce je nulová, o přípravě nastupujících duchovních, kteří jsou z jiného spirituálního okruhu, si lze nechat pouze zdát. Zde zaspala nejen systematická teologie, ale zvláště praktická teologie naší církve jako taková.

IV. 3. 2. Place – sociologické hledisko

Nová doba před nás staví nové výzvy, na které nenašla a ani nehledala naše církve odpověď. Je nutno si uvědomit, že geografické, tradiční hledisko rozložení duchovní služby je nedostatečné. Je nutno orientovat naši službu podle sociálních skupin...

- a) riziková a stresová povolání (policie, HZS, SBS...)
- b) skupiny "potulující se po internetu v nočních hodinách..." a hledající odpovědi na mnohé otázky (tato situace souvisí s jejich životním stylem nebo prací...)
- c) podnikatelé, živnostníci...
- d) management...
- e) sociálně handicapované skupiny s omezenou mobilitou...
- f) ...

Pro tuto změnu tradičního modelu duchovní služby, misie, pastorační práce, nejsou zpracovány postupy, duchovní nemají dostatečné znalosti ani odborné ani obecný přehled, nemluvě o dalších schopnostech a obecném přehledu...

IV. 4. PROMOTION (MARKETING)

Platí-li pravidlo, že nikdy není dost zdrojů, tak v našem případě ohledně prezentace naší církve navenek nejsou žádné... Neexistuje žádná strategie jak pro krizovou komunikaci, tak neexistují definované cílové skupiny (a jim přizpůsobený "produkt", tj. způsob misie a evangelizace...) viz Place...

Katastrofou je, že na mnoha místech nemohou věřící mimo bohoslužby svého duchovního kontaktovat a biskupskému sboru je to celkem jedno. O jednotných úředních hodinách v obsazených NO, tedy nikoliv administrovaných, působících prostřednictvím možností laiků (pozdní odpoledne) tento čas min. 1x týdně volený i v administrovaných NO, si můžeme opět nechat jenom zdát. O využití IT techniky k živé on-line komunikaci s laiky, kteří mají čas ve svém zaměstnání a vzhledem ke svému povolání atd. si často kladou existenciální otázky se nedá mluvit vůbec.

O vystupování na celocírkevních akcích není asi třeba mluvit - kde jsou naši mladí perspektivní duchovní a hlasem Božím do služeb povolání pastorační asistenti? Viz např. každoroční akce k památce M. Jana Husa v Betlémské kapli...

Stejně tak je v mnoha případech hrozný pohled na interiéry sborů, stůl Páně, upravenost duchovních, liturgický projev... tedy na to, co je při prvním setkání ihned vidět a co zanechává první a zásadní dojem...

Jako absurdní se následně jeví skutečnost, kdy na www stránkách našeho sboru se člověk dočte mnoho o Buddhovi, ale již ne o naší církvi..., ...www stránky církve pak nejsou aktuální...

Původní hudební tvorba (liturgická tvorba, hledání nových forem svátostí, písňová tvorba...) není koordinována, obecně známa a vědomě systematicky podporována a rozvíjena. Ačkoli máme nakladatelství s tradicí, klademe si otázku, kde jsou spisovatelé, kde jsou ediční plány atd...

Velkým problémem je nerespektování místních tradic a spirituality jednotlivých regionů a NO (viz Place-Místo)...

Naše církve není v žádném případě orientována na zákazníka (laika, potenciálního sympatizanta křesťanství, člena církve), ani na jeho získání, ani na jeho udržení. Prodejci (duchovní) v čele s vedoucími prodejních týmů (vikáři) a account managery (biskupy) nemluvě o CEO (patriarchovi) církve, se zabývají sami sebou tím, jak sami vypadají a jeví se veřejnosti, místo hledání potřeb klientů, převzetí odpovědnosti za produkt a jeho prodej. Ani jedna úroveň prodeje není systematicky vzdělávána v základních dovednostech a ani v dovednostech se zaměřením na cílové skupiny, které navíc - jak bylo již několikrát řečeno - nejsou definovány... Atd., atd., atd...

IV. 5. PEOPLE (LIDÉ)

Neexistuje personální plánování, jinak řečeno nevíme, kolik potřebujeme duchovních s jakým vzděláním, na jaká místa a s jakými specifickými znalostmi v tuto dobu, nemluvě o plánu pro příštích 10 let a výhledu na delší období... (Což je logické vzhledem k předchozím bodům.)

Dochází k bezbřehé nivelizaci vzdělání a úpadku vzdělanosti duchovenského sboru jako celku. Udělování výjimek, snaha o alternativní vzdělávání v institucích pochybné kvality bez schválení církve jako náhrady plného teologického vzdělání... vede k vulgarizaci duchovního života i teologické diskuse.

Není požadována kázeň duchovních, jejich další vzdělávání atd... Biskupové neplní svou dozorní funkci při dodržování kázně duchovenského sboru, při plnění jejich povinností, dodržování obřadů, jednání s lidmi... nepožadují další vzdělávání, neplánují a nestanovují pro své diecéze další misijní a evangelizační úkoly... Stručně - neexistuje plán celoživotního vzdělávání, plán povinného vzdělání pro tu kterou činnost, kdy navíc neexistuje představa potřebných činností a oblastí působnosti. Individuální plány vzdělávacích cílů stejně jako i přezkoušení odborné způsobilosti na klíčových pozicích (farář, vikář, metodik...) nejsou dosud ani diskutovány...

Zaměstnávání rodinných příslušníků na pomocných duchovenských místech, nahrazování tradiční dobrovolnické práce "davem" nadšených zaměstnanců, kteří jsou následně propouštěni nebo odchází sami, poškozují pověst a pracovní atmosféru církve více, než se na první pohled zdá.

Vytváření pracovních míst bez jejich potřebnosti spolu s podporováním průměrných a podprůměrných... obdobně. Duchovním chybí základní pracovní návyky, základní znalosti a dovednosti - time management, schopnost připravit plán, projektové řízení, znalost základních ekonomických pravidel, práce s databázemi, práce s IT technikou, základní znalost legislativy a právních zásad...

IV. 6. PROCESY

Základní procesy přijímání dokumentů v církvi byly narušeny přílivem pastoračních asistentů a dalších pomocných sil, který porušil paritu mezi laiky a duchovními na shromážděních (DS, CZ, sněm).

Dále je nutno konstatovat, že mnoho duchovních, kteří jsou členy celocírkevních grémií, se na ně nepřipravují nebo dokonce je opouštějí před ukončením jednání, chodí pozdě atd. Jednoznačně dávají najevo, že nejsou důležitá, což se pak odráží i v přístupu laiků...

Dalším problémem je neefektivní jednání grémií, kdy v současné době existuje dvojkolejnost - ÚR - sněmovní výbory, kdy sněmovní výbory nepracují a generální tajemník není schopen s tím něco dělat... nemluvě již o předsedajících (paradoxně tuto výtku je nutno vznést na "zaměstnance" církve a hlavně na vikáře a biskupy), kteří neumí připravit jednání, vést a řídit tato jednání, nemluvě již o jejich schopnosti pochopit projednávanou problematiku a být schopen definovat základní cíle jednání. Iluzorní je následně domněnka, že

by se závěry implementovaly v relativně přiměřeném čase do života a praxe církve.

Celá situace církve způsobuje, že chybí laici do orgánů, které jsme si definovali pro naše fungování - viz. kandidáti pro právní radu; stejně jako i pro takové funkce, jako je "generální tajemník sněmu" atd., nemluvě o složení DKV obecně v církvi, odbornosti členů DRFV obecně, (ne)obsazenosti sněmovních výborů...

Katastrofický dopad má neustálá snaha některých zájmových skupin tvořit a měnit předpisy církve ne s cílem jejich obecného fungování v co nejdélším časovém úseku, ale s cílem připravit je pro určitý partikulární zájem předkladatele...

Častokrát jsou obcházena nebo překrucována platná znění dokumentů a to zcela účelově...

Neexistuje stálý a koordinovaný dialog o základních oblastech života církve:

- * svátostný a liturgický život
- * pastorační, evangelizační, misie
- * teologie - systematická teologie
- * dialog nad naší církevní tradicí, prameny naší tradice - historie
- * konstruktivní dialog s partnerskými církvi v teologické bázi
- * teologická reflexe současnosti, morální teologie a etika
- * ...

V. ZÁVĚR

Tato analýza má být pokusem o stručné definování a pojmenování problémů naší církve v České republice. Byli bychom rádi, kdyby vznikla věcná diskuse k tomuto dokumentu, která by přinesla jejich precizaci, lepší definování atp.

Zároveň se domníváme, že takovouto analýzu situace by měla zpracovat každá diecéze.

Po ukončení diskuse nad tímto dokumentem by měl vzniknout druhý díl, a sice strategie a úkoly k nápravě spolu s rámcovým určením zdrojů potřebných k realizaci přijatého plánu. Není však možno jej připravit dříve, než budou co nejpřesněji pojmenovány problémy a nedostatky naší současné církve. Z tohoto důvodu si dovolujeme vyzvat všechny věřící církve, kteří mají zájem se zapojit do práce na tomto dokumentu a na navazujícím dokumentu (strategie), aby nám poslali své připomínky k tomuto dokumentu, postřehy, názory na adresu:

e-mail: radek.zapletal@seznam.cz
nebo na adresu:
Mgr. Radek Zapletal
Velký Vřeštův 94
544 54 Velký Vřeštův

do 15. listopadu 2007. Na počátku prosince bychom rádi pozvali k diskusi a konečné formulaci materiálu včetně diskuse nad další prací pozvali do adventní Prahy všechny zájemce.

Na závěr bychom rádi zdůraznili následující skutečnost: **Tento materiál není materiálem žádného oficiálního orgánu církve, ale je materiálem vypracovaným Teamem "6P" jako jejich iniciativa a jako taková je předkládán. Všichni členové Teamu "6P" jsou v Teamu za své osoby a není možno jejich účast spojovat s jejich oficiálními funkcemi v církvi. Jde o materiál, který vypracovali členové Teamu „6P“ jako věřící CČSH pod tlakem odpovědnosti za svou církev.**

V Praze, 28. srpna 2007

Za Team "6P":
Mgr. Radek Zapletal a Stanislav Kubín

**Příloha byla vydána
vlastním nákladem autorů.**